

STANDARD BEZPIECZEŃSTWA #9

Prace na wysokości

Niedozwolone jest wykonywanie prac na wysokości powyżej 1 metra bez zastosowania środków zapobiegających upadkom.

Pracą na wysokości jest praca wykonywana na powierzchni znajdującej się na wysokości co najmniej 1 m nad poziomem podłogi lub ziemi.

Prace na wysokości należą **do prac szczególnie niebezpiecznych** i muszą być wykonywane pod stałym nadzorem.

Sposób wykonywania prac na wysokości:

- pracownicy muszą być **zabezpieczeni przed upadkiem z wysokości** poprzez **środki ochrony zbiorowej** (np. balustrady) lub **środki ochrony indywidualnej** (szelki bezpieczeństwa),
- należy zapewnić **bezpieczne dojścia** do stanowisk pracy,
- należy **wyznaczyć i oznaczyć strefę niebezpieczną**,
- pracownicy wykonujący prace z urządzeniami podnośnikowymi muszą być zapięci w koszu, operator sprzętu musi mieć odpowiednie uprawnienia, a sprzęt przegląd UDT.

Zakazuje się wykonywania pracy bezpośrednio z drabiny.

W przypadku braku możliwości zastosowania powyższych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, kierujący pracownikami jest zobowiązany do **ustalenia** z pracownikiem służby bezpieczeństwa **innych metod zapewnienia ochrony pracownikom**.

WYTYCZNE BHP DLA PODWYKONAWCÓW

ROBOTY BUDOWLANE – PRACE NA WYSOKOŚCI I ROBOTY MOSTOWE

Pracą na wysokości jest praca wykonywana na powierzchni znajdującej się na wysokości **co najmniej 1 m** nad poziomem podłogi lub ziemi.

Prace na wysokości należą **do prac szczególnie niebezpiecznych oraz Głównych Ryzyk Eurovia w Polsce** i muszą być wykonywane pod stałym nadzorem.

UDERZENIE/POTRĄCENIE
PRZEZ PORUSZAJĄCY SIĘ
POJAZD

UDERZENIE PRZEZ
PRZEMIESZAJĄCY SIĘ
PRZEDMIOT LUB SPRZĘT

PRZYSYPANIE – PRACE W
WYKOPACH

PRACE W RAMACH
TYMCZASOWEJ
ORGANIZACJI RUCHU

UPADEK – PRACE NA
WYSOKOŚCI

PODSTAWOWE OBOWIĄZKI PRACODAWCY I PRACOWNIKÓW PRZY W/W PRACACH:

PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT NALEŻY:

1. Przygotować IBWR oraz ocenę ryzyka dla zadania z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych środków ochrony zbiorowej oraz środków ochrony indywidualnej niezbędnych do bezpiecznego wykonania prac oraz zapoznać z nią pracowników skierowanych do realizacji.
2. Zapoznać pracowników z Planem BIOZ.
3. Podwykonawca przed rozpoczęciem robót musi dostarczyć komplet dokumentów w tym:
 - ✓ formularz wejścia na budowę zawierający informację o szkoleniach BHP, badaniach oraz uprawnieniach pracowników,
 - ✓ oświadczenie BHP o zapewnieniu bezpośredniego nadzoru oraz prowadzeniu prac zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz standardami bezpiecznej pracy,
 - ✓ zatwierdzoną i podpisaną IBWR z potwierdzeniem zapoznania przez pracowników.
4. Przed dopuszczeniem do wykonywania prac Podwykonawcy muszą odbyć szkolenie wprowadzające potwierdzone na formularzu.
5. Poinformować pracowników o zakresie pracy, jaką mają wykonać, występujących zagrożeniach, środkach ochrony zbiorowej i indywidualnej oraz o sposobie ich stosowania, sposobie postępowania w razie wystąpienia zagrożenia, incydentu, wypadku **postępowaniu w razie wystąpienia zagrożenia.**

6. W pierwszej kolejności zapewnić organizację pracy na wysokości w sposób niezmuszający pracownika do wychylania się poza poręcz balustrady lub obrys powierzchni roboczej, na której stoi.
7. W zależności od rodzaju pracy na wysokości dobrać bezpieczne urządzenie do jej wykonania – drabino-podest, rusztowanie, zwyżka, platformy podnośnikowe inne ustalone z działem BHP.
8. Dobrać właściwe rusztowanie do rodzaju wykonywanej pracy na wysokości.
9. Przygotować podłoże w przypadku korzystania z wózków wielozadaniowych z wysięgnikiem lub zwyżek na terenie budowy.
10. Wyznaczyć miejsca kotwienia lin asekuracyjnych, urządzeń samohamownych lub mocowania liny życia – w przypadku konieczności używania środków ochrony indywidualnej – szelek asekuracyjnych.
11. Zabezpieczyć stałe stanowiska pracy, podesty, ciągi komunikacyjne na wysokości **balustradą z poręczą ochronną na wysokości minimum 1,1 m oraz deską krawężnikową o wysokości 15 cm. Pomiędzy poręczą i bortnicą powinna być umieszczona w połowie wysokości poprzeczka lub przestrzeń ta powinna być całkowicie wypełniona.**

UWAGA!

W przypadku prac przy murach oporowych lub miejscach, gdzie występuje różnica poziomów powyżej 1m należy również zapewnić obarierowanie (Sposób zabezpieczenia stanowisk pracy oraz stref podczas budowy murów oporowych należy ustalić z działem BHP)

1. Zapewnić **bezpieczne dojścia** do stanowisk pracy usytuowanych na wysokości.
2. **Wyznaczyć i oznaczyć strefę niebezpieczną** w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym. Wokół prowadzonych prac na wysokości strefa niebezpieczna nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości i nie mniej niż 6 m od obiektu, na którym prowadzone są prace. W przypadku konieczności utrzymania czynnych ciągów komunikacyjnych pod obiektem należy dodatkowo zapewnić daszki lub siatki ochronne. Strefa musi być wygradzona barierami stałymi.
3. Pracownicy wykonujący prace na wysokości muszą posiadać **aktualne orzeczenie lekarskie** stwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywania pracy na wysokości.

RUSZTOWANIA

1. Rusztowania muszą być **stabilne** oraz **zakotwione**, a pomosty zabezpieczone **barierką ochronną**; ich powierzchnia musi zapewniać odpowiednią ilość miejsca dla pracowników, sprzętu i materiałów.
2. Ponadto rusztowanie musi posiadać tablicę określającą **dopuszczalne obciążenia** pomostów i konstrukcji, być **uziemiene**, oraz posiadać **instalację piorunochronną**.
3. Rusztowania muszą być montowane oraz eksploatowane zgodnie z dokumentacją techniczną producenta lub projektem indywidualnym. Montaż rusztowania musi odbywać się pod **bezpośrednim nadzorem** oraz z udziałem osoby **posiadającej uprawnienia do montażu i demontażu rusztowań**. Warunkiem dopuszczenia rusztowania do eksploatacji jest **odbiór** rusztowania przez osobę z uprawnieniami projektowymi mostowymi, potwierdzony w protokole odbioru rusztowania (protokół należy przechowywać w dostępnym miejscu na terenie budowy).
4. W widocznym i dostępnym miejscu przy rusztowaniu należy umieścić **protokół przeglądów** rusztowania, dokonywanych **minimum raz w miesiącu**, po silnych wiatrach mogących mieć wpływ na osłabienie konstrukcji lub po każdorazowym przestawieniu lub zmianie konstrukcyjnej rusztowania.

5. Każdorazowo przed rozpoczęciem eksploatacji, osoba nadzorująca prace musi dokonać wizualnej kontroli stabilności oraz pełnego obarierowania rusztowania, w okresie zimowym musi być przeprowadzona kontrola stanu podestów pod kątem oblodzenia.
6. Pomosty łączące rusztowanie z podestem roboczym lub konstrukcją główną muszą być stabilne, wykonane z dedykowanego, nieśliskiego materiału oraz w pełni obarierowane.
7. **Zabronione jest** eksploatowanie rusztowania przy silnych porywach wiatru (pow. 10m/s).

W TRAKCIE WYKONYWANIA PRAC

1. Pracownicy muszą być zabezpieczeni przed upadkiem z wysokości poprzez środki ochrony zbiorowej (np. balustrady), a także środki ochrony indywidualnej (szelki bezpieczeństwa).
2. Podczas prac mostowych z zastosowaniem żurawi, a także podczas montowania rusztowań należy zwrócić uwagę na odległość od linii elektroenergetycznych.

UWAGA!

Niedopuszczalne jest sytuowanie stanowisk pracy bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości bliższej (licząc w poziomie) od ich skrajnych przewodów niż:

- 3 m dla linii NN (niskiego napięcia) – do 1 kV,
 - 5 m dla linii WN (wysokiego napięcia) – do 15 kV,
 - 10 m dla linii WN (wysokiego napięcia) – do 30 kV
 - 15 m dla linii WN (wysokiego napięcia) – powyżej 30 kV.
 - 30 m dla linii o napięciu znamionowym powyżej 110 kV
3. W czasie wykonywania robót z zastosowaniem żurawi lub przy obsłudze urządzeń załadunkowo-wyładunkowych zachowanie powyższych odległości odnosi się do najdalej wysuniętego punktu tych urządzeń wraz z ładunkiem. Ostatecznie, jeżeli nie można prowadzić robót poza strefą niebezpieczną należy przed rozpoczęciem robót wyłączyć spod napięcia napowietrzne linie elektroenergetyczne (w uzgodnieniu z właścicielem tych linii).
 4. Wszelkie prace stwarzające zagrożenie wybuchu pożaru należy zabezpieczyć środkami gaśniczymi.
 5. Transport materiałów na obiekty mostowe za pomocą żurawi musi odbywać się z wykorzystaniem zawiesi i pasów będących w nienagannym stanie technicznym.

WYMAGANIA W ZAKRESIE WYKONYWANIA PRAC ZWIĄZANYCH Z TRANSPORTEM BLISKIM PODCZAS PROWADZENIA ROBÓT:

Na terenie budowy wszystkie prace transportowe związane **załadunkiem, rozładunkiem** oraz **transportem materiałów na odległość**, mogą być wykonywane wyłącznie przez urządzenia dedykowane do transportu bliskiego, zgodnie z zaleceniami producenta urządzenia/maszyny, określonymi w Dokumentacji Techniczno-Ruchowej (DTR)

1. Warunkiem dopuszczenia do użytkowania na terenie budowy urządzenia do transportu bliskiego jest:
 - posiadanie niezbędnej **dokumentacji Urzędu Dozoru Technicznego** (UDT) w przypadku urządzeń dźwigowych podlegających przepisom Urzędu Dozoru Technicznego – dźwigi, HDS, zwyżki, wózki jezdniowe podnośnikowe specjalizowane z wysięgiem teleskopowym (np. Manitou) pozwolenie na eksploatację, dziennik konserwacji z aktualnym przeglądem UDT.

- posiadanie **DTR** maszyny (koparki, koparko-ładowarki) potwierdzającej dopuszczenie do wykonywania prac transportu bliskiego wraz z określeniem warunków bezpiecznej eksploatacji – do wglądu na budowie.
 - Posiadanie **uprawnień operatora** urządzenia/maszyny w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami – szkolenia UDT dla operatorów urządzeń podlegających przepisom UDT żurawie samojezdne, HDS, zwyżki, wielozadaniowe wózki podnośnikowe.
 - Posiadanie **uprawnień operatora** koparki, koparko-ładowarki zależnie od klasy maszyny.
 - Posiadanie przez co najmniej jednego pracownika w brygadzie szkolenia dla **hakowych** potrafiącego komunikować się z operatorem.
 - Zapewnienie urządzeń komunikacyjnych – krótkofalówka interkom, w przypadku gdy odległość między operatorem a hakowym uniemożliwia czytelną i zrozumiałą komunikację.
 - Wyposażenie żurawi samojezdnych w **wiatromierze**, w przypadku pozostałych urządzeń transportu bliskiego wyposażonych w wysięg – np. wielozadaniowe wózki podnośnikowe, wskazane jest wyposażenie operatora w wiatromierz.
 - Posiadanie na wyposażeniu urządzenia/maszyny sprawnych nieuszkodzonych **zawiesi** o nominalnej nośności dostosowanej do transportowanych ładunków.
2. Transport bliski może być wykonywany na podłożu stabilnym, odpowiednio przygotowanym i zabezpieczonym specjalnymi podkładami ułożonymi pod łapami podporowymi.
 3. Transport materiałów na określoną odległość może być wykonywany jeśli jest to dopuszczone w DTR urządzenia/maszyny, po stabilnej równej nawierzchni maksymalny pochył należy ustalić na podstawie DTR.
 4. Przed rozpoczęciem prac sprawdzić stan ładunku: stabilność, miejsca zaczepienia, sposób zabezpieczenia na czas transportu.
 5. Podczas prac transportowych **zabronione jest** przebywanie pracownika bezpośrednio pod ramieniem koparki, koparko-ładowarki.
 6. Przed podjęciem czynności związanych z zapięciem zawiesi na haku urządzenia należy ustalić z operatorem sposób wykonania czynności.
 7. Zapinanie ładunku na ramieniu koparki przez hakowego dopuszczalne jest wyłącznie po opuszczeniu ramienia do możliwie minimalnej wysokości nad ziemią.
 8. W trakcie zapinania ładunku należy zabezpieczyć koparkę systemem blokującym układ hydrauliczny przed niekontrolowanym ruchem.

WYKONYWANIE PRAC NA WYSOKOŚCI JEST ZABRONIONE

1. Przy oblodzeniu konstrukcji.
2. Przy złym stanie technicznym konstrukcji.
3. Przy silnym wietrze o szybkości przekraczającej 10 m/s.
4. Przy silnym mrozie (poniżej -15°C).
5. Podczas gęstej mgły, opadów deszczu i śniegu.
6. Podczas burzy i wyładowań atmosferycznych.

PODSTAWOWY WYKAZ ŚRODKÓW OCHRONY INDYWIDUALNEJ:

1. Szelki z liną asekuracyjną, urządzenia samohamowne
2. Hełm ochronny.
3. Kamizelka ostrzegawcza.
4. Obuwie robocze.
5. Odzież robocza.
6. Rękawice ochronne.

PODSTAWOWY WYKAZ ŚRODKÓW OCHRONY ZBIOROWEJ:

1. Balustrady

W przypadku braku możliwości zastosowania środków ochrony zbiorowej (balustrad) stosować szelki bezpieczeństwa.

2. W pobliżu cieków wodnych prace zabezpieczyć w **środki ratunkowe (koło ratunkowe)**.

OBOWIĄZKI PODWYKONAWCY W PRZYPADKU ZAISTNIENIA ZDARZENIA/ WYPADKU LUB AWARII NA BUDOWIE:

1. Jeżeli jest to możliwe i bezpieczne należy udzielić pierwszej pomocy – ewakuować poszkodowanego z zagrożonego miejsca.
2. Równolegle poinformować odpowiednie służby ratownicze.
3. Poinformować przedstawicieli Eurovia Polska S.A.
4. Zabezpieczyć miejsce zdarzenia.
5. Sporządzić dokumentację fotograficzną.